

DE ORPINGTON

DEEL 2: DE OVERIGE KLEURSLAGEN. Door: Elly Vogelaar

Boven: Toom goudgeel zwartgezoomd. Fokker en fotograaf: Andros Vijge (NL).

Goudgeel zwartgezoomd

Deze kleurslag is een Duitse creatie. In 1965 werden ze voor het eerst op de Nationale Show in Frankfurt ter erkenning getoond en in december 1972 werden ze in de Duitse Pluimveestandaard opgenomen. De creatie staat op naam van Jobst Veltheim. Inmiddels is deze kleurslag erg in trek en wordt gefokt in o.a. België, Denemarken, Engeland, Frankrijk, Nederland en Zwitserland, maar toch nog steeds in kleine aantallen. Wie denkt dat hij 'vers bloed' nodig heeft, kan volgens de bekende Duitse Orpingtonfokker Manfred Schwarz een keer zwart inkruisen. Na 2 à 3 jaar wordt uw geduld beloond met grote, vitale dieren die weer de juiste tekening laten zien. Voor een uitgebreid artikel over

deze fraaie kleurslag verwijzen wij u graag nog eens naar ons decembernummer van 2006.

De oogkleur van de goudgeel zwartgezoomde Orpingtons is bruinrood, de snavel is licht-hoornkleurig bij de haan en hoornkleurig bij de hen. De poten zijn vleeskleurig wit, met witte voetzolen. Bij de hen is enige grijze aanslag op de loopbenen toegestaan.

Linksboven: Hen van Henk Sanders (NL).
Rechts: Haan van Helmut Demler (D).

Meerzomig patrijs

Deze kleurslag is als *Partridge* gecreëerd in Engeland, maar werd daar nooit gestandaardiseerd. Toch zijn er tegenwoordig bij de Engelse fokkers bijzonder mooie exemplaren aanwezig, zoals u kunt zien op de foto bovenaan deel 1 van dit artikel, genomen bij Bob Follows.

In Denemarken, Duitsland en Nederland is deze kleur wél erkend. Twee serieuze fokkers die ook met deze kleurslag showen, zijn vader en zoon Raedts (NL).

Links: Meerzomig patrijs hen van Roy Raedts; een bijzonder fraai exemplaar. Foto: Henk Raedts.

Op de foto ziet u zoon Roy met op zijn knie de hen waarmee hij in 2007 Nederlands Kampioen werd op de Nationale Jeugdshow in Laren. Een foktip willen ze wel verklappen: Voor de fok van een goede zoming bij de hennen is het belangrijk dat de zadeltekening bij de hanen onderbroken is.

De oogkleur van de meerzomig patrijs Orpingtons is bruinrood, de snavel en de poten zijn rose-wit. Bij de hen is enige donkere aanslag op de loopbenen toegestaan.

Rood

Rood is ook een van de oorspronkelijke kleurslagen, maar over de creatie is iets minder duidelijkheid. Volgens Peter Bishop zijn ze gepresenteerd door de dochter van William Cook in 1911 en volgens J. Batty en W. Burdett is deze kleurslag geclaimd door W. Holmes Hunt. Bovendien zouden er al Rode Orpingtons te zien geweest zijn op de Duitse Nationale Show in Neurenberg in 1908. De rode Orpingtons kregen een eigen speciaalclub in 1912, maar hadden een behoorlijke concurrentie van de rode Sussex en Rhode Island Red.

De huidige rode Orpingtons in Nederland zijn hier gekomen via Denemarken en Duitsland. Langzaam maar zeker krijgt deze kleurslag weer meer aanhang en vinden we ze nu ook in België, Engeland en zelfs in Afrika. Op de Nederlandse tentoonstellingen worden ze maar zelden ingezonden.

Rechts: Rode haan. Fokker/fotograaf: Hannie van Wetten (NL).

Een van de Nederlandse fokkers van de rode Orpingtons is Hannie van Wetten. Zij gaf ons de volgende informatie: "Het fokken van de rode Orpington is niet zo moeilijk, alleen je moet ze van tijd tot tijd met zwart kruisen, anders worden ze te (licht) rood. Dus het is aan te raden om ook zwarte Orpingtons te hebben als je wilt fokken met de kleurslag rood. Behalve rood x rood, kan het dus ook zo: zwart x rood, en daarvan de meest rode nakomelingen weer terugkruisen aan (onverwant) rood."

Rechts: Rode hen. Fokker/fotograaf: Hannie van Wetten (NL).

Een andere fokker is Patrick Niks. Hij gebruikt zowel zijn buffs als zijn zwarte Orpingtons voor de fok van de kleur rood. Patrick: "Aangezien de kleur rood in NL zeldzaam is/was ben ik er een drietal jaren geleden mee gestart. Uit 'rode' eieren, gekregen via vrienden in Denemarken, ben ik gaan fokken. Het resultaat is mijns inziens nog niet bevredigend. De kleur is wel oke maar er zit nog te veel zwart in de staart, hoewel enig zwart wel is toegelaten. Grootste probleem is en blijft echter het formaat van de dieren. Als je de rode Orpingtons naast de buffs zet, is het verschil in omvang nog te groot. Daar werk ik momenteel nog aan. Daarom het gebruik van zwarte en buff hanen".

Rode Orpingtons moeten levendig, glanzend warm dieprood van kleur zijn, met zo weinig mogelijk zwart in vleugels en staart. Ook de donskleur moet rood zijn. De oogkleur van de rode Orpingtons is oranje-rood, de snavel en de poten zijn wit.

Boven: Op deze foto is het kleurverschil tussen buff en rood goed te zien. Fokker/fotograaf: Patrick Niks.

Koekoekpatrijs

Dit is de jongste kleurslag in Nederland, erkend in januari 2004. Deze kleurslag is gecreëerd in Denemarken onder de naam *Legbarfarvet* Orpington. Een van de Nederlandse fokkers, Wiljan Becker uit Sibculo, haalde ze rechtstreeks uit

**Boven en rechts:
Koekoekpatrijs
Orpingtons van
Deense origine.
Fokker en fotograaf:
Wiljan Becker.**

Denemarken. En ook bij Ton Jenner lopen er prachtige exemplaren rond. Ton is een van de fokkers van het eerste uur van deze kleurslag. Een punt van aandacht bij zijn dieren is het formaat c.q. gewicht; ze zijn soms nog wat aan de lichte kant.

Anders dan bij meerzomig patrijs, hebben de hennen van deze kleurslag een zalmkleurige borst. Bij de hanen willen we graag een warme goudtint zien in het hals- en zadelbehang en schouders, en liefst geen rood/bruin in de koekoekkleurige borst en dijen. Door de zachte, losse bevedering is de kleurverdeling niet zo strikt, maar geeft toch een zeer fraai totaalbeeld.

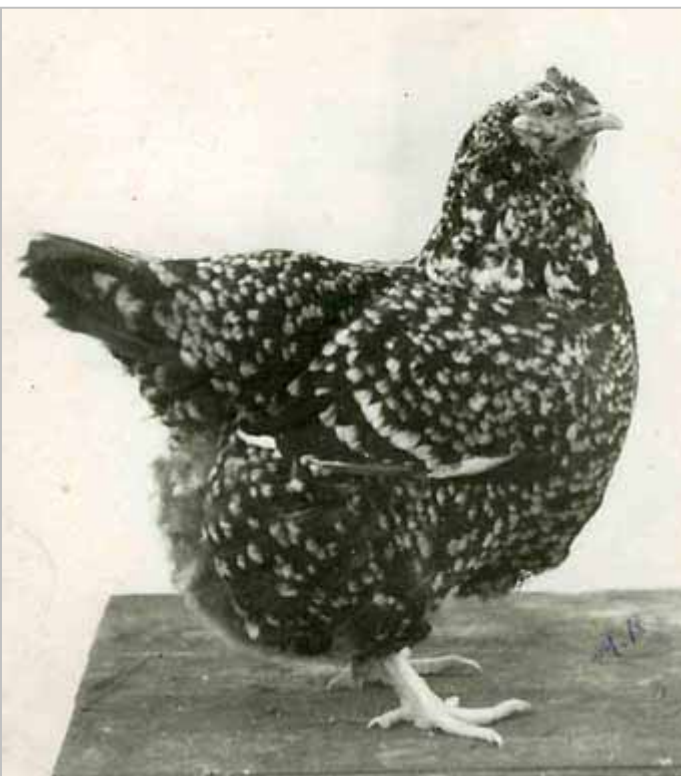
De oogkleur van de koekoekpatrijs Orpingtons is bruinrood, de snavel en de poten zijn rose-wit.

Boven: Koekoekpatrijs haan en hen van Tom Jenner. Foto: Aviculture Europe.

Porselein

Deze kleurslag dateert uit 1897 en heet in Engeland 'Jubilee', zo genoemd vanwege het 50-jarig jubileum van Koningin Victoria, die voor de gelegenheid een toom Orpingtons in deze nieuwe kleurslag kreeg aangeboden en ook aanvaardde. Het Engelse koningshuis toonde altijd grote interesse in het houden van pluimvee. Will Burdett M.B.E., die samen met Jozef Batty het boek "The Orpington Fowl" schreef, noemt men in Engeland 'Mr. Orpington' omdat hij

jarenlang de zorg had over Koninklijke Orpingtons. De kleurslag was een tijd lang erg geliefd en kreeg zelfs in 1908 een eigen speciaalclub, maar de Sussex die om dezelfde reden in dezelfde kleur gecreëerd waren, bleken uiteindelijk meer aanhangers te trekken.

Links: Moeilijk te zien op een zwart-wit foto, maar dit is toch echt een porselein hen (Jubilee) van omstreeks 1930.

Foto: Arthur Rice Collection.

Rechts: Porselein haan van Henk Sanders (NL).

Links: Porselein hennen bij Priscilla Middleton (UK).

Foto: José Kramer.

Porselein Orpingtons zijn o.a. in Nederland, Denemarken en Duitsland erkend, maar de fokkers zijn met een lampje te zoeken. Zelfs in het land van oorsprong zijn maar weinig fokkers en worden ze nauwelijks geshowd. Daarbij komt nog dat alle porseleinkleurigen in Nederland sterk met elkaar verwant zijn en vers bloed

is meer dan welkom. Waarschijnlijk zal een gerichte kruising met een andere kleurslag ook uitkomst bieden.

De oogkleur van de porselein Orpingtons is bruinrood, de snavel en de poten zijn rose-wit.

Zwart witgepareld

Ook een oude kleurslag, al gepresenteerd in 1900, hoewel die de eerste jaren voornamelijk in handen was van de familie Cook. Alle veren, zowel van de haan als de hen, zijn groenglanzend en hebben aan het veereinde een zuiver witte parel. De kleurslag heette in die tijd echter 'zwartbont' en het is mij niet bekend

of deze tekening op de Orpington ooit in dezelfde perfectie gefokt is als bij bijvoorbeeld op de Ancona. Feit is dat er bijna geen geparelde Orpingtons meer zijn; slechts een handje vol fanatieke liefhebbers houdt deze kleurslag in stand.

Rechts: zwart witgeparelde hennen bij Henk Sanders (NL). Henk heeft helaas moeten stoppen met de fokkerij.

In Nederland is dat o.a. Robbert van Til, die ze in behoorlijk kwaliteit heeft. Robbert is met zijn 22 jaar één van de jongste Orpingtonfokkers in Nederland. Hij heeft samen met Henk Sanders deze kleurslag vanuit Duitsland naar Nederland gehaald. Helaas hadden ze nog wat lichte voetbevedering omdat ze uit de Cochin zijn gefokt. Inmiddels heeft Robbert de eerste kuikens zonder voetbevedering lopen en zelfs kuikens die volgend jaar gaan zorgen voor de blauw witgeparelde Orpingtons die hij ook erg mooi vindt.

De oogkleur van de zwart witgeparelde Orpingtons is bruinrood of bruin, de snavel is hoornkleurig of wit met hoornkleurige aanslag en de poten zijn zwart met regelmatige witte vlekken.

Links: Zwart witgeparelde haan en hen, plus parelgrijze hen. Fokker/fotograaf: Robbert van Til.

Rechts: Cuckoo haan van Bob Follows (UK).

Gestreept

In Nederland en Duitsland noemen wij deze kleurslag gestreept, maar in Engeland is het 'cuckoo' ofwel koekoek. Ik heb er nog nooit een in levende lijve gezien tot nu toe, maar ze zijn er wel, al wordt er zelden of nooit mee geshowd. Dit is ook een 'oorspronkelijke' kleurslag,

gepresenteerd door Elizabeth Jane, de dochter van William Cook in 1907, als 'cuckoo'. De koekoek Orpingtons waren niet zozeer bedoeld als tentoonstellingskip, maar echt als dubbelnut kip, dus zowel een goede legger als een goede vleeskip.

Boven: Gestreepte Orpingtons in Nederland. Fokker/fotograaf: Henk Sanders.

Deze kleurslag overleefde de eerste Wereldoorlog niet, dus de huidige koekoek of gestreepte Orpingtons zijn opnieuw gecreëerd en in ieder geval in Duitsland in een zeer behoorlijke kwaliteit aanwezig. Ook in Nederland lopen er hier en daar een paar rond, en zelfs in Engeland worden weer ze sporadisch gezien. De oogkleur van de gestreepte Orpingtons is bruinrood, de snavel en de poten zijn wit.

Experimentele kleurslagen

Parelgrijs (NL+ UK)

Zilver zwartgezoomd (UK+NL) al erkend in Denemarken.

Goudgeel blauwgezoomd (UK)

Blauw witgepareld (UK+NL)

Blauw patrijs (UK+NL)

Geel koekoek-Lemon-cuckoo (UK)

Parelgrijs koekoek (UK+NL)

Blauwkoekoek (UK)

Goudberken- totaal nieuw, is per ongeluk ontstaan. Kuikens o.a. bij Robbert van Til (NL)
Wit zwartcolumbia (bestond vroeger al als 'ermine' maar is in de UK nooit gestandaardiseerd) - enkele dieren bij Henk Raedts (NL).

Parelgrijs

wordt in Engeland en Nederland al op grote schaal gefokt. Het is een tere grijsblauwe tint, die vooral verschilt van de blauwe kleurslag doordat halsbehang van de hen en sierveren van de haan dezelfde parelgrijze tint hebben als de rest van het gevederte. Ook zijn de veren niet donker omzoomd.

Links: Parelgrijs bij Priscilla Midleton.

**Rechts: Parelgrijze hen.
Fokker/fotograaf: José Kramer.**

Hoewel men er in Engeland en Amerika mee kan showen in de klasse: AOC/Elke Andere Kleur, kunnen ze in Nederland pas 'meedoen' in de competitie als ze erkend zijn. Maar dat is niet het eerste streven van de liefhebbers die deze kleurslag hebben. Een daarvan is José Kramer. Zij vertelt:

"Mijn fokschema van de parelgrijze Orpingtons is als volgt: Zuiver parelgrijze haan x zwarte en blauwe hennen; de kuikens hieruit zijn splitten.*

Volgend jaar: Zuiver parelgrijze haan op splitten (uit verschillende lijnen, door uitwisseling met andere fokkers die ook splitten gecreëerd hebben) of splithaan x splithennen. Op deze manier hopen we de 'bevederingsrem-factor' weg te

fokken; een vervelende eigenschap bij parelgrijs, die waarschijnlijk de oorzaak is van de slecht ontwikkelende schouderveren bij de hanen.

Het beste is om te fokken met parelgrijs x zwart; daaruit alle splitten aanhouden en die op elkaar zetten. Daaruit komt dan 25% parelgrijs, op deze weer opnieuw zwart infokken en weer alles herhalen. In plaats van met zwart, combineer ik dan met blauw, vooral omdat ik maar één haan kan houden. En ik wil ook graag blauw blijven fokken, want dat is zo'n mooie kleur. Dus ik denk dat ik na volgend jaar alleen nog maar split x split zal doen, waardoor ik zowel blauw, zwart als parelgrijs kan fokken.

Mijn parelgrijze Orpingtons zijn te groot en te zwaar volgens de Nederlandse standaard, maar in Engeland kunnen ze niet groot genoeg zijn!"

* Parelgrijs is een recessieve kleur. Ga je Parelgrijs kruisen met een andere kleur dan is 50% van de nakomelingen 'split' ofwel heterozygoot voor die recessieve eigenschap; je ziet 't niet aan ze, maar ze hebben 1 dosis meegekregen.

**Links: Zilver zwartgezoomde hen; in Nederland op weg naar erkenning.
Fokker/foto: Henk Raedts (NL).**

**Rechts: Goudgeel blauwgezoomd.
Fokker/foto: Henk Sanders.**

Links: Blauwpatrijs. Foto/fokker: José Kramer.
Onder: Geelkoekoek. Fokker/foto: Bob Follows.

Links: Jonge Parelgrijs koekoek hen bij Priscilla Midleton (UK), bevedering nog niet klaar. Foto: José Kramer.

Rechts boven:
Splash haan uit Denemarken, bij Harmen de Kok.
Foto: José Kramer.

Jonge haan, blauw witgepareld (links) en jonge blauwkoekoek hen (rechts) bij Priscilla Middleton (UK).

Foto's: José Kramer.

Speciaalclubs

In Nederland is geen aparte speciaalclub voor de Orpington, maar samen met de fokkers van twee andere, inmiddels ook zeldzame Engelse rassen, de Sussex en de Dorking, is in 1964 de N.S.O.D.C. opgericht, de Nederlandse Speciaalclub voor Sussex, Orpingtons en Dorkings. Website <http://www.nsodc.beko4u.com/>

Een andere, zeer uitgebreide Nederlandse website www.orpington.nl

Orpington Club in Groot Brittannië <http://www.theorpingtonclub.co.uk/> (Voor alle Orpingtons, groot zowel als kriel, behalve de buffkleurigen.)

De Buff Orpington Club in Groot Brittannië: geen website.
Secretaris: P. E. Smedley e-mail: phil.boy@virgin.net

Orpington Club in Denemarken <http://www.orpington.dk/>

Orpington Club in Duitsland <http://www.sv-orpington.de:80/gesamt.htm>

De Duitse speciaalclub bestaat al sinds 1907 en vierde hun 100-jarig jubileum in 2007 op een grootse wijze, zie onderstaande foto, met dank aan de Duitse Speciaalclub.

Orpington Club in de USA <http://www.geocities.com/srp18407/UOC.html> Op deze website is o.a. de historie van de Orpingtons in de USA te lezen.

Orpington Club in Australië: geen website. Secretaris: Dallas Smith e-mail: deejayess@hunterlink.net.au

Bronnen:

"The Orpington Fowl" van Joseph Batty en Will Burdett M.B.E.
A. Rice and Scribblers Publishing.
Feathered Fowl Yearbooks.
Archief Orpington Rugby Football Club-Peter Bishop.
De diverse Speciaalclubs.
Diverse internationale Orpingtonfokkers.